

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra výtvarné výchovy

Bakalářská práce

Anna Domanská

Ilustrace příběhů pro děti i dospělé s užitím
počítačové grafiky

Olomouc 2018

Vedoucí práce: Doc. Ondřej Michálek

Prohlašuji, že jste tuto práci napsal/a samostatně a jen s použitím zdrojů, které v práci uvádím.

V Olomouci dne 20.4.2018

.....

Poděkování bych ráda věnovala docentu Michálkovi, za příjemné, časté a plodné konzultace a také akademickému sochaři Tomáši Chorému za cenná upozornění a rady. Děkuji Petrovi Šmalcovi za jeho čas na osobní rozhovor. Dále děkuji Denise za její rady a povzbuzení. A konečně děkuji také všem mým známým, kamarádům, rodině a příteli za jejich podporu a modlitby.

Obsah

1	ÚVOD	5
2	TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE	6
2.1	Vymezení pojmu ilustrace a její problematika.....	6
2.2	Rozdělení ilustrace	7
2.3	Vývoj ilustrace.....	8
2.3.1	Malé nahlédnutí do historie	8
2.3.2	Počátky moderní dětské knihy	8
2.3.3	Meziválečné období.....	9
2.3.4	Situace v třicátých letech	10
2.3.5	Poválečné hledání nových cest	10
2.3.6	Zlatá šedesátá–nová vlna	11
2.3.7	Česká groteska.....	12
2.3.8	Ztráty, nálezy, perspektivy po roce 1989	13
2.4	Digitální ilustrace	14
2.4.1	Bitmapová grafika	15
2.4.2	Vektorová grafika	15
2.5	Baobab.....	16
2.5.1	Petr Šmalec.....	17
2.5.1.1	Abeceda.....	17
2.5.2	Blexbolex	18
2.5.2.1	Album lidí	18
2.5.3	Juraj Horváth	19
2.5.3.1	Příběhy parní lázně.....	19
2.5.4	Tereza Říčanová	20
2.5.4.1	Noemova archa.....	21
3	PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE	22
3.1	Výběr knihy	22
3.1.1	Bruno Ferrero.....	22
3.1.2	Ptačí zpěv pro duši	22
3.2	Vznik ilustrací	23
3.3	Tvorba výsledného listu	26
3.4	Ukázka výsledných prací	27
3.5	Budoucnost	32
4	ZÁVĚR	33
1.	POUŽITÁ LITERATURA	34
2.	INTERNETOVÉ ZDROJE	35
3.	SEZNAM OBRÁZKŮ	36

1 Úvod

„Čím bys jednou chtěla být?“, zeptali se mě při zápisu do první třídy. „Chtěla bych být princeznou“, zazněla odpověď malého dítěte. O dva roky později dostaly děti ve třetí třídě za úkol nakreslit jejich vysněná povolání. Na mém výkresu se objevila zpěvačka. O nějaký krátký čas později jsem si seděla v naší domácí knihovničce a prohlížela jsem si knížky. Nečetla jsem moc, ale moc ráda jsem si v nich prohlížela obrázky. Často jsem knihy otevírala jen kvůli nim. A v tom mi došlo: „Chtěla bych se stát ilustrátorkou“. O několik let později jsem na gymnáziu absolvovala předmět „Grafický design a multimédia“, ze kterého jsem nakonec úspěšně odmaturovala. Získala jsem tak blízký vztah k programům od Adobe. Sen stát se ilustrátorkou byl v té době už téměř zapomenut. Touha tvořit však ne.

A tak jsme se dostali sem. Při výběru zaměření své bakalářské práce jsem ucítila možnost, vrátit se k oblíbeným grafickým programům a ke svému dětskému snu. A tak se zrodilo téma mé bakalářské práce – Ilustrace pro děti i dospělé.

Práce je rozdělena na 2 části. V první – teoretické – probírám téma ilustrace. Nejprve osvětluji problematiku ilustrace. Pokusím se nastínit problémy, se kterými se musí ilustrátor potýkat. Dále shrnuji vývoj obrazového doprovodu knihy, přičemž se nezaměřuji na konkrétní umělce, snažím se pouze vyjádřit, postupnou cestu knižních ilustrací od počátku až do dnes. Následně se zaměřuji na definici digitální ilustrace, vysvětluji základní rozdělení počítačové grafiky. Zmiňuji nakladatelství Baobab, které se sice zaměřuje na dětskou literaturu, ale každý rodič si v kvalitní knize od Baobabu také rád zalistuje. Z nakladatelství jsem pro příklad uvedla některé autory, kteří užívají rozdílné techniky k porovnání digitální a ruční ilustrace. U každého autora zmiňuji jejich nejvýznamnější tvorbu.

V části druhé – praktické – popisuji proces tvorby mé práce. Snažím se navázat na zmíněné nakladatelství a vytvořit obrazový doprovod po příběhy, které by měly zajmout děti, ale i dospělé. Zprostředkovávám popis cesty vzniku ilustrací v grafickém programu a také problematiku, se kterou se potýká grafik, ilustrátor i sazeč. Cílem není ilustrovaná kniha, ale dvoulisty, na kterých budou vždy vybrané příběhy doprovázené příslušnou ilustrací.

2 Teoretická část práce

„Krásná kniha je krásně napsaná a krásně ilustrovaná, krásná kniha je věc, kterou chcete mít doma v knihovně a o kterou se budou handrkovat vaše děti a vnuci, až vy tady jednou nebudete. A sběratelé po ní budou v antikvariátech pátrat i v příštím století.“

Ivana Pecháčková, nakladatelství Meander.¹

2.1 Vymezení pojmu ilustrace a její problematika

Pokud se pokusíme definovat pojem ilustrace, jistě se čtenář se mnou shodne, že jde jednoduše o vizuální doprovod textu knihy. A přece to není tak jednoduché. Tvorba dobré ilustrace skýtá všemožné překážky pro autora ilustrací. Mnoho lidí ani netuší, jaké nástrahy na umělce tohoto charakteru číhají.

Pokud by měla být výsledkem fungující kniha, není to práce jen pro ilustrátora. Na knize se podílí několik lidí, mezi nimi právě autor textu, ilustrátor, vydavatelství nebo grafik. Ilustrátor tak nemá neomezené možnosti své tvorby, jak je tomu například u malíře. Tvůrce kreseb do knihy se musí během tvorby ohlížet na několik faktorů. Měl by vycházet z cílové skupiny, ze žánru, z celkové atmosféry literatury. Dle těchto faktorů by měl souznít text, font, layout, barevnost, množství ilustrací, vzhled ilustrací a mnoho dalšího, aby kniha fungovala. Ideální proto je, je-li autor textu a ilustrací jeden člověk, jež dokáže vytvořit dokonalou symbiózu mezi textem a obrázkovým doprovodem.

Viera Bombová v korespondenci s Františkem Holešovským napsala: *„Při ilustrování literární předlohy mám na zřeteli knihu jako celek (její účel, formát, věkový stupeň apod.), v kterém je ilustrace jedním z více komponentů podílejících se na vzniku knížky. Jde mi především o vystihnutí celkové atmosféry textu, o jeho umocnění a doplnění, jde mi o ilustraci, která by nesla všechny znaky výtvarnosti, a tak mohla existovat i jako samostatné dílo i přes podřazenost a omezení textem.“²*

¹ *Jak se daří české ilustraci? – CZECHDESIGN. O českém designu víme vše – CZECHDESIGN [online]. Copyright © CZECHDESIGN 2017 [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/jak-se-dari-ceske-ilustraci>*

² *František Holešovský, Ilustrace pro děti – tradice, vztahy, objevy, Praha, 1977, s. 19*

2.2 Rozdělení ilustrace

Ilustrace je obor umění, který u nás dosáhl největšího rozvoje. Je nedílnou součástí národní literární kultury. Není pochyb o tom, že čeští ilustrátoři zaujímají první místo v ilustraci vůbec. Rozlišujeme ilustraci naučnou, jejíž funkce je vysvětlovací a ujasňovací. Zároveň však v kultuře zaujímá své místo i ilustrace umělecká, která se snaží posílit požitek čtenáře ze čteného slova, ale zároveň probouzí jeho zájem o výtvarné umění.³

Právě takový je cíl literatury pro děti. Děti se právě ve svých dětských ilustrovaných knihách poprvé setkávají s estetickým a uměleckým cítěním. Ilustrace v knihách má tedy i výchovnou funkci.⁴ Na rozdíl od knih pro dospělé čtenáře, kteří si na knihu bez obrázků již zvykli. Dětská ilustrace by měla dítě zaujmout, dítě totiž mnohdy knihu otevře spíše kvůli líbivým obrázkům než kvůli samotnému textovému obsahu. Obrázky si v dětské knize mohou dovolit přesáhnout text a stát se tak dominantním vypravěčem.

Ilustrace se dají také rozdělit na ilustrace lyrické a epické, jak to známe i z rozlišování literatury. Lyrické ilustrace si mohou dovolit být více či méně abstraktní. Ilustrátor není otrokem obsahu textu a může se naopak inspirovat dojmy a pocity, které v něm četba vyvolává. Žánr epický naopak vyžaduje více realistického ztvárnění příběhu.

My se budeme v následujícím textu věnovat převážně ilustraci umělecké, ilustraci pro děti.

³ HOLEŠOVSKÝ, František. *Naše ilustrace pro děti a její výchovné působení*. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1960. *Knižnice teorie dětské literatury (SNDK)*.

⁴ Viz. Pozn 3

2.3 Vývoj ilustrace

2.3.1 Malé nahlédnutí do historie

Jako předchůdce dnešních ilustrací by se dalo považovat dílo Jana Amose Komenského-Orbis pictus (český Svět v obrazech) vydaná v roce 1833. Knižní tvorba byla tehdy zaměřená převážně na výchovu a vzdělávání obyvatelstva. Svými sbírkami přispěli například Karel Jaromír Erben či Božena Němcová. Ilustrace byly velice omezené. Často šlo pouze o černobílý obrázek na přebalu knížky znázorňující děti v dobovém oblečení a v běžných pózách. Ilustrace v 19. století se nevázaly k textu, jejich funkce byla spíše dekorativní. Zavedení výuky němčiny v roce 1869 přineslo nové zahraniční tituly a také nové literární. Velkým pokrokem bylo působení generace Národního divadla, v níž vynikal se svými ilustracemi Mikoláš Aleš.^{5, 6}

2.3.2 Počátky moderní dětské knihy

Na přelomu 19. a 20. století vyvrcholilo období Národního obrození. Pokrok knihy dostal tak novou energii. Z Anglie se k nám dostala snaha za krásnou knihu, jejíž podobu definuje František Xaver Šalda. Objevují se první snahy o to, aby kniha působila jako celek od přebalu, přes výběr papíru až k výběru písma a stylu obrázků. Celá její podoba by měla vycházet z obsahu textu.

Objevuje se také větší zájem o estetické cítění dětí. Děti jsou ve školách vyučovány ve výtvarné, hudební a literární výchově. Dětská literatura je odlišena od literatury běžné. Dětské knihy postupně začínají dostávat barevné zpracování. Pokroku ilustrací pomohla lidová říkadla, kterých využili Vojtěch Pressig a Richard Lauda. Malíř a grafik Vojtěch Pressig vytvořil údajně první knihu splňující podmínky pro krásnou knihu. Také byl jedním ze zakladatelů české typografie.

Ilustrace pohádek se snaží vyjádřit svou náladu především svou barevností. Pohádky byly velice tajemné a podle toho také ilustrace vypadaly. Ilustrátoři však narazili na ekonomické problémy při své tvorbě. Do popředí měly možnost se dostat jen knížky laciné,

⁵ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

⁶ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000*. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0.

a tak cenově dostupné tehdejší finanční úrovni. První světová válka zasadila zásadní úder bránící české literatuře v rozvoji.^{7,8}

2.3.3 *Meziválečné období*

Se vznikem Československé republiky přišly tendence začít dohánět, co bylo obdobím války zanedbáno. Umělci se snaží v pokroku dětské ilustrace navázat na předválečné tendence. Převážně navazují na snahy revue pro teorii a kritiku literatury pro mládež, založené roku 1913 pod názvem Úhor.

Mezi přední zastávce dobré knihy v meziválečném období bezpochyby patří Karel Čapek. Sám se zájmem pročetl a prostudoval vzniklou literaturu za poslední dobu, vybral nejlepší ukázky a vyzval umělce, aby se chopili své umělecké činnosti. Tak vzniká roku 1918 „Nůše pohádek“, která se stala nejen první dětskou knihou Československa, ale také je nám dnes přehledným sborníkem tehdejší ilustrace pro děti. Ani Otakar Suk a František Pospíšil nezaháleli a přispěli k pokroku založením Společnosti přátel literatury pro mládež a Knihovny spisů pro mládež.

František Kysela, Jaroslav Benda a Vratislav Hugo Branner se stali vedoucími nově vzniklých ateliérů na Uměleckoprůmyslové škole. Jejich studenti byli vedeni spíše k ornamentální ilustraci. Vedle Uměleckoprůmyslové školy se přínos rozvoji nemůže upřít ani studentům akademie, konkrétně ateliéru grafiky. Pod vedením Maxe Švabinského z ateliéru vzešli autoři jako Cyril Bouda, Petr Dillinger nebo Alois Moravec. Absolventi už díky grafické technice opustili snahu o drobnopisné iluzivní malby a přiklonili se k oprostěnějšímu výrazu. Každý z absolventů měl svůj osobitý styl a rukopis. Společně však rozvíjeli realistickou tradici. Rozlišovali krásně ilustrované nositele dobra a odpudivé představitele zla.

K pokroku v meziválečném období přispěly také umělci, kteří původně tvořili pro tisk. Vytvářeli karikatury, různé satirické a humorné kresby. Přinesli tak do literatury něco doposud neviděného – humor. Protože se novinové kresby tiskly autotypií, museli se autoři omezit jen na černou barvu, což kupodivu naopak přineslo nový nádech tehdejším ilustracím, měli tak originální styl. Mezi tyto autory patří Josef Lada. Pro uměleckou tvorbu neměl zdělání, ale ze zkušenosti z tvorby pro noviny si odnesl uzavřenou konturovanou linii a důslednou plošnost. Oblíbenými postavami jsou hastrmani, bubáci a jiná strašidla, která ztvárňuje pro změnu velice, mile a příjemně. Bylo to pro to, že v dětství byl často strašen

⁷ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

⁸ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000*. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-824

a chtěl se tak svého strachu zbavit. Podobné tendence měl také Josef Čapek, který sám kreslil pro Lidové noviny.^{9, 10}

2.3.4 Situace v třicátých letech

V třicátých letech se vedle sebe rozvíjely dvě rozdílné tendence. První byla tradičně iluzivní malba, kterou zastával Zdeněk Burian a na druhé straně se rozvíjela cesta ruské avantgardní kultury, jejíž zástupcem byl Němec August Tschinkel. Dětské avantgardní knihy dnes však jen tak nenajdeme. Byly za své doby totiž vyřazovány z přístupné a nebylo možné vydávat jejich reedice. Do dětské literatury se postupně dostávají také pozůstatky tendencí devětsílu v podobě technické civilizace.

Poprvé se začínají v knihách objevovat také fotografie. Užil je například Karel Teige ve své tvorbě v kombinaci s kresbou nebo pro fotomontáže nebo koláže. Tvořil také koláže z písmen. Tato technika se v této době příliš neujala, ale navázali na ni později v šedesátých letech.

V době války se začala literatura opírat o knihy českých a světových klasiků. Válka měla čtenáře značně poznamenat, a to především děti. Proto se začíná objevovat literatura plná barevných a příjemných ilustrací, které byly naplněné humorem a nadsázkou. Pomalu je objeven například Jiří Trnka, který svou tvorbu odpíchl od svých zkušeností s loutkovým divadlem.¹¹

2.3.5 Poválečné hledání nových cest

Česká dětská kniha během války přišla o významné autory. Postupně ze seznamu žijících ilustrátorů mizela jména jako Karel a Josef Čapkovi, Vojtěch Pressig nebo Ondřej Sekora. Nástup nové vlny byl komplikovaný už jen pro to, že vysoké školy byly zavřeny a potencionální noví umělci byli nuceni pracovat rukama v továrnách. Knihy byly cenzurovány, nakladatelství byla znárodněna, a tak nově vydané knížky musely projít přísným sítím nového režimu. Knize neprosplával ani nedostatek tiskárenských strojů, barev, ekonomické problémy a přesné přiděly papíru.

Následkem těchto situací se sice z literatury vytratily knihy nedobré a nekvalitní, ale s nimi také zmizely nebo nevznikaly ilustrace dobré. Byly vydávány především učebnice pro děti nebo literatura podporující cíle komunistické strany. Byly přijímány knížky přeložené

⁹ STEHLÍKOVÁ, Blanka. Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0.

¹⁰ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

¹¹ Viz pozn. 9, 10

ze Sovětského svazu a jejich grafická úprava byla svěřována poválečným absolventům uměleckých škol. Ilustrátoři se tedy snažili angažovat alespoň v některých oblastech, ve kterých se mohli prosadit – v pohádkách, povídkách a říkadlech.

Byly vydávány reedice už vzniklých knih, ale obohacené o barvy. Ve tvorbě se začala angažovat malá skupinka umělců, které nespojovaly společné cíle nebo skupinový program. Byli mezi nimi například Ludmila Jiřincová, Kamil Lhoták, Zdeněk Miler nebo Helena Zmatlíková.

Česká literatura po válce znovu nabývá své síly. Získala významné ocenění roku 1958 na Světové výstavě EXPO '58 v Bruselu. Díky vysokému ocenění se do popředí dostala také jména jako Stanislav Kolíbal nebo Vladimír Fuka. Roku 1953 byla zřízena Komise pro dětskou knihu, která postupně shromažďovala ilustrátory, historiky, teoretiky umění, spisovatele, knihovníky, pedagogy a přátele dětské knihy. Posléze vznikla Společnost přátel knihy pro mládež na základě, které později vznikl časopis Zlatý máj, který se věnoval literatuře a umění pro děti.^{12, 13}

2.3.6 Zlatá šedesátá – nová vlna

Na konci padesátých let pokrok knihy opět dostává svou dynamičnost. Popularita a kvalita české ilustrace prudce stoupá. Napomohl tomu veliký zájem mladých, kteří byli dotčeni válkou. Chtějí se realizovat, nastupují ve velkých počtech na vysoké školy. Vzniká tak mocná skupina, která je značně vidět i na 1. celostátní přehlídce mladých výtvarníků roku 1958 v Brně. Postupně se utvářejí skupiny podobných názorů. Mladí umělci se vymezují proti socialistickému realismu, a naopak se vzdávají otrocké nápodoby reality. Věří ve fantazii čtenáře, kterou si má představu o příběhu dotvořit. Mladí umělci chtějí hlavně vyjádřit své pocity, kladou důraz na osobní prožitek. Na rozdíl od předchozí generace si vybírají pro své ilustrace převážně poezii, autorské pohádky nebo lyricky laděnou literaturu. Vznikají spíše lyrické abstrakce, kladou důraz spíše na náladu příběhu než na děj. K vyjádření atmosféry si pomáhají především barvami. Ilustrace jsou plné pastelových barev, abstraktního rázu. Nutno zmínit Strom pohádek od Jana Vladislava s ilustracemi od Stanislava Kolíbala, který získal vysoké ocenění v soutěži Nejkrásnější knihy '58.

Mladí umělci využili otevírající se bránu do zahraničí. Přijímají zahraniční zakázky, vyjíždějí v republiky pro novou inspiraci pro svou tvorbu. Nabyté zkušenosti pak kombinují v ilustracích, které zasazují do jejich rodného, a tak přirozeného prostředí.

¹² STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000*. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0.

¹³ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

Nová vlna se snaží do ilustrace vnést nové postupy. Snaží se v dětech rozvinout kreativitu pomocí nově vytvořených skládaček, omalovánek, či jiných připravených kreativních aktivit. Do ilustrací se dostává pomalu písmo a mladí umělci začínají písmo chápat jako důležitou součást vzhledu celé knihy. Navazují tak na své meziválečné předchůdce. Ani karikatura a humorné kresby nezůstaly opomenuty. Vznikla nová skupina Polylegran, která stála za organizací všemožných výstav a sami se účastnili festivalu humoru a satiry. Základním zastáncem humoru v literatuře byl Vladimír Fuka.

Česká dětská kniha byla podporována vyhlášením nakladatelských cen. Také přispěly bienále v Brně a Bratislavě.^{14, 15}

2.3.7 Česká groteska

Na scénu přichází americký pop-art. Po velkém rozmachu a humoru v literatuře bylo třeba situaci uklidnit. Humor se také v nové politické situaci po roce 1968 nemusel některým autorům vyplatit. Své humoristické tendence tedy uplatňovali v literatuře dětské. Mezi tyto autory patří například Jiří Šalamoun nebo Adolf Born.

Tak jako v meziválečném období ovlivnily tvorbu noviny, v sedmdesátých letech to byl právě rozvoj televizní animace. Roku 1965 vznikl televizní pořad *Večerníček*, ve kterém se mohli také uplatnit umělci, kteří se nechtěli vzdát humoru. Čtenáři také vyžadovali potkávat své oblíbené pořady v knížkách, a tak vznikaly také knížky jako předlohy pro filmy nebo naopak ztvárňující příběh již existujících animací. Mezi autory této doby patřili Zdeněk Miler a Zdeněk Smetana. Animace umělcům otevřela nové možnosti ztvárnění postav. Využívali možnosti deformace a pohyb postav, postavy se tak mohly lépe vyjádřit.

Po srpnu 1968 musela být nakladatelství velmi opatrná. Nevěděli totiž, kteří autoři budou na seznamu zakázaných autorů, která literatura v aktuální politické situaci neprojde a kolik autorů emigruje. Opřeli se tedy o klasickou literaturu, historické a životopisné romány a povídky. Humor v této době v literatuře neměl své místo. Pokoušeli se tedy lépe interpretovat text. Ilustrátorů této doby bylo málo, postupně ubývalo a nová generace dlouho nepřicházela.¹⁶

¹⁴ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

¹⁵ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000*. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0

¹⁶ Viz pozn. 14, 15

2.3.8 Ztráty, nálezy, perspektivy po roce 1989

Po roce 1989 přišla pro ilustraci změna. Některá dřívější nakladatelství zanikala, což později vyrovnal obrovský nárůst nových nakladatelství. V této době jsou na počátku vydavatelství jako Albatros, Fraus, Fragment, Baobab nebo Meander. Přes rostoucí počet vydávaných knih s ilustrátoři přesto nepřišli na své. Převažovala totiž literatura naučná a z literatury pro dospělé ilustrace vymizela. Nakladatelství se také více zaměřovala na zahraniční literaturu s původními ilustracemi. Silným konkurentem knihy obecně se stal pokrok techniky – počítačové hry, průbojnější reklamy nebo postmoderní hudba.

Aby kniha úplně nezanikla, vznikaly organizace jako třeba Zlatý fond, který se snažil upozorňovat na zapomenuté knihy zakázaných autorů. Na podporu krásné knihy vznikaly soutěže, veletrhy nebo přehlídky. Do popředí se dostávají mladí absolventi uměleckých škol, zatímco ilustrátoři dříve narození a za předchozího režimu utlačovaní se příliš nedostali ke slovu. Zájem čtenáře se orientuje spíše na vizuální technologie, pokrokové technologie, které mu zprostředkovávají akční filmy, sci-fi či fantasy. Do popředí se dostává také komiks.

Přichází však nová mladá krev. Spojuje je odpor ke konvencím, vžitým stereotypům. Rádi ve čtenářích probouzejí jejich fantazii a hravost.^{17, 18}

¹⁷STEHLÍKOVÁ, Blanka. Příběh české ilustrované dětské knihy 1900–2000. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0.

¹⁸ STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.

2.4 Digitální ilustrace

Společně s pokrokem techniky v posledních desetiletích získává i ilustrace nový vítr do plachet. Ilustrátoři mají najednou nový prostor, ve kterém se můžou v procesu tvorby svých ilustrací projevovat. Když v 90. letech získali počítačovní grafici k dispozici grafické programy jako Adobe Illustrator a Photoshop, CorelDraw, atd. Náhle se otevřely nové možnosti. Práce v grafických programech umožňuje dosáhnout výsledků, kterých bychom ruční prací dosáhli jen s velkou obtíží.

Velikou výhodou tvorbou kreseb pomocí grafických programů představuje možnost vracet se postupně ve vytvořených krocích. Pokud se stane v procesu tvorby umělce nějaká nehoda nebo chyba, například malíři se na plátno vylije káva nebo grafikovy při tvorbě linorytu ujede ruka, velice těžko se nehoda opravuje. Za to grafik tak může jednoduše opravit chyby. Případné opravy umožňuje možnost pohybovat se v jednotlivých vrstvách. Může tak snadněji dosáhnout dokonalosti.

Tyto již zmíněné výhody grafických programů se však můžou umělci stát osudnými. Není-li umělec o svém díle přesvědčen nebo nemá-li předem dobře ujasněnou představu o výsledném vzhledu díla, může tak zůstat uvězněn v nekonečné smyčce oprav, předěláváním jednotlivých vrstev a opravování veškerých kroků. Proto je důležité mít předem dobře promyšlený vzhled celé práce. Ujasnění vzhledu zjednoduší práci.

Další výhodou je že počítač dokáže poměrně snadno a důvěrně napodobit jiné ruční techniky. Měl by se tedy umělec úplně vzdát tužky a přesunout veškeré své umělecké snažení do sféry počítačové? Potřebuje dnes ilustrátor ještě tužku?

„Samozřejmě! A dokonce je to můj nejčastější a nejoblíbenější nástroj, bez kterého to vůbec nejde. Je to alfa a omega celé mojí práce a počítač je jenom jeden z nástrojů, kterým se dá dosáhnout výsledku.“ Sdělil v rozhovoru s Ondřejem Horákem čtenářům časopisu ABC.¹⁹

Počítač je pouze jiný prostředek tvorby, stejně jako práce štětcem je jiná než práce s linorytem. Jsou rovnocennými partnery. Techniky se dají kombinovat, můžou tak vznikat neobvyklé obrazy. A přesto, že počítačem se dají jiné techniky, napodobit, výsledek práce v počítači bude mít vždy svou specifickou podobu.

Digitální grafickou ilustraci lze rozdělit na bitmapovou a vektorovou.

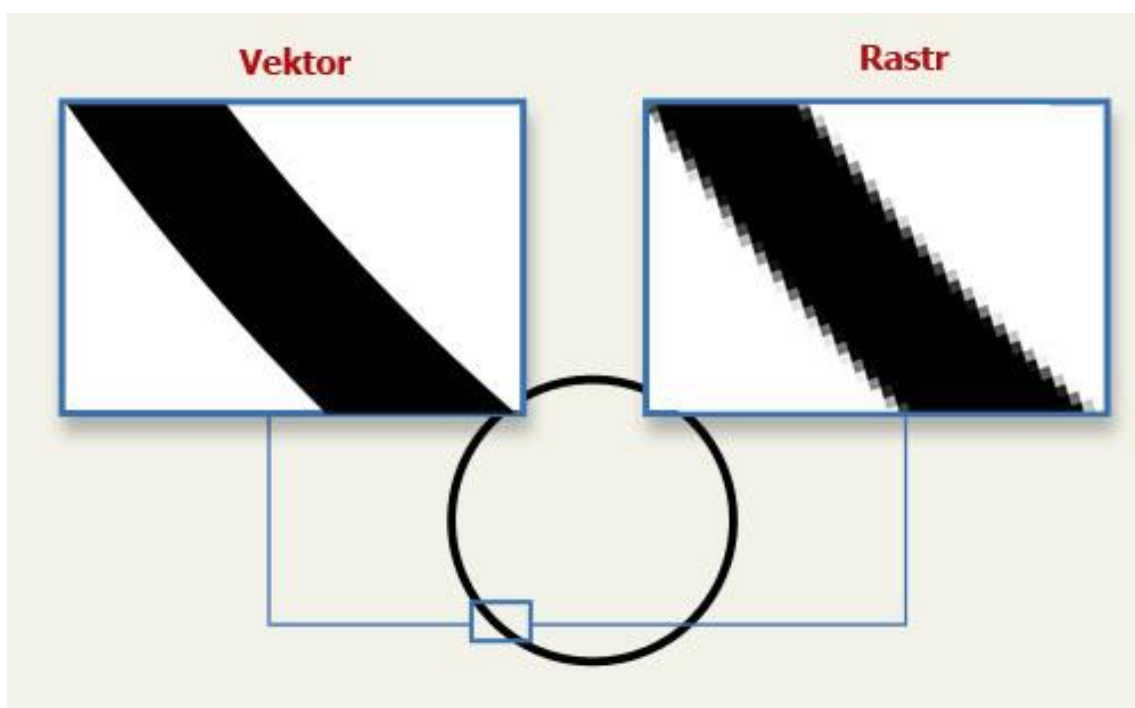
¹⁹ HORÁK, Ondřej. Mars 44 – originální komiks pro ABC. Online verze časopisu ABC – magazín generace XXI. století [online]. 17.9.2008, č. 20 [cit. 6. února 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.iabc.cz/scripts/detail.php?id=11317>

2.4.1 Bitmapová grafika

Pomyslné plátno je tvořeno mřížkou množstvím bodů-pixelů. Každý z pixelů má konkrétní barvu a také pozici. Bitmapové neboli rastrová grafika se dnes využívá například k úpravě fotografií, ale může se stejně tak využít k tvorbě obrázků nových. Při práci s bitmapou je třeba dát si pozor na správné rozlišení obrázků-správný počet pixelů na plátně, se kterým pracujeme. Špatně zvolená velikost obrazu způsobí viditelný rastr, který působí nevzhledným a rušivým dojmem. Těmto potížím se dá vyvarovat správnou volbou rozlišení při pořizování obrazu určeného k následné úpravě v grafickém programu nebo v případě tvorby obrázku přímo v počítači je nutné zvolit větší velikost plátna.

2.4.2 Vektorová grafika

Vektorová grafika se opírá o princip křivek. V programu pracujeme s kotevními body, které jsou propojeny křivkami, jejichž tvary lze upravit pomocí táhel vycházejících z kotevních bodů. Každá křivka je dána jasnými matematickými údaji. Z křivek se tak vytváří objekty, které lze vyplnit barvou nebo jim doplnit barevný okraj. Na rozdíl od bitmapové grafiky, výsledný obraz v křivkách lze libovolně zvětšovat, protože křivky, budou stejné křivky v jakékoliv velikosti. Obraz ve vektorové grafice je většinou jednodušší, komplikovanější vyžaduje velké množství času a precizní práci na každém detailu. Často se využívá pro tvorbu firemních log, protože logo musí být schopné fungovat v jakékoliv velikosti.

Obrázek 1: Názorný rozdíl mezi vektorem a bitmapou

2.5 Baobab

Baobab je malé rodinné nakladatelství, které spolu založili roku 1997 manželé Juraj a Tereza Horvátovi. Věnují se převážně dětské literatuře. Shromažďují mladé výtvarníky, ilustrátory, grafiky a umělce, kteří mají zájem podílet se na tvorbě krásných knih pro mladé. Samotné nakladatelství také pořádá různé akce s úmyslem propagovat nekomerční literaturu a divadlo. Or doku 2008 spojili své síly s nakladatelstvím GplusG.²⁰

*"Snažíme se o alternativu mezi disneyovkami a produkcí Albatrosu, který jede v zaběhnutých kolejích a sahá vesměs po osvědčených titulech typu Astrid Lindgrenové," říká Horváth. "Jsem moralista, mám zájem na tom, aby děti neválcovale televize a měly radost z knížek. Snad k tomu trochu přispějeme."*²¹

Ilustrátoři spolupracující s Baobabem mají společné názorové spříznění, silné výtvarné zázemí a snahu navázat na tradici českého umění pro děti moderním způsobem. Soustředí se převážně na autorské knihy.²²

Nyní bych ráda zmínila některé přední autory. Konkrétně jsou to Petr Šmalec, jako zástupce práce pouze v prostředí počítače. Dále je zmíněn Blexbolex, který zkušenosti pro počítačovou platformu sbíral v zahraničí. Blexbolex zastupuje možnost kombinování technik. Podobně jako zakladatele Juraj Horvath, který je uveden především jako příklad dobrého grafika, protože sám řeší sazbu mnohých knížek nakladatelství. Tereza Říčanová také patří mezi přední zástupce vydavatelství. Tereza ukazuje jiný způsob tvorby knihy, a sice kompletně ruční, včetně psaného textu.

²⁰ O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books [online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net>

²¹ [online]. Dostupné z: http://www.kultura.zpravy.idnes.cz/baobab-nakladatelstvi-z-presvedceni-d7j-/literatura.aspx?c=A010727_145843_literatura_kne

²² [online]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/cz/rubrika/knihy/s-jurajem-horvathem-o-baobabi-knizni-alternative>

2.5.1 Petr Šmalec

Petr Šmalec je ilustrátor a knižní grafik. Vystudoval SPŠ grafickou Hellichova v Praze a ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP u prof. Šalamouna. Po absolvování školy se stal součástí nového nakladatelství Baobab, jehož zakladatelem byl jeho spolužák Juraj Horvát.

Věnoval se ilustracím převážně pro dětské knížky ve vektorové grafice. Sám pracuje bez předchozích skic, vše tedy vzniká přímo a pouze v počítači. Jeho nevýznamnější dílo je kniha *Abeceda*. Nyní je zaměstnán jako grafik v Olomouci v Muzeu umění od roku 2002.^{23, 24}

2.5.1.1 *Abeceda*

Abeceda, byla oceněná v roce 2005 ministrem kultury jako nejkrásnější kniha roku v kategorii dětská kniha. Vznikla netradičním způsobem a sice, že sám autor nejprve dostal zakázku na obrázky, které by měly být inspirované každým písmenem abecedy. Vznikly tak obrázky, na kterých můžete najít anděla a zároveň akrobata nebo na kterých se může prase plavit na pianu nebo Teprve poté měly vzniknout ke každé ilustraci říkanky a hádanky. Jak sám zmiňuje v tiráži, jeho knížku „básněmi ilustrovali“ Radek Malý, Jiří Dvořák, Markéta Šimková nebo také on sám.²⁵

Obrázek 2: Ukázka z knihy „Abeceda“

²³ Portrét: Petr Šmalec — Kultura.cz — iVysílání — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1183619616-kultura-cz/306295350090014/obsah/113005-portret-petr-smalec>

²⁴ Petr Šmalec | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books [online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net/petr-smalec>

²⁵ Šmalec, Petr: Šmalcova abeceda - iLiteratura.cz. iLiteratura.cz - titulní stránka - iLiteratura.cz [online]. Copyright © Zdeněk A. Eminger [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/37735/smalec-petr-smalcova-abeceda>

2.5.2 Blexbolex

Pod pseudonymem Blexbloex se schovává karikaturista, ilustrátor a tvůrce komixových knih Bernard Granger. Pochází z Francie, nyní však žije a pracuje v Paříži, Berlíně a v Lipsku. Vystudoval sítotisk na École des Beaux Arts v Angouleme. Svou inspiraci hledá u autorů meziválečného období. Je známý pro své tendence kombinovat techniky. Ve své tvorbě kombinuje například vektorovou grafiku s rastroem, který obrázku přidává pomocí grafiky rastrové. Výsledkem jsou pak stylizované ilustrace, které jak by vypadly ze starých novin. Nyní pořádá workshopy a učí na Kunsthochschule Berlin-Weissensee. Jeho ilustrace se objevily například i v New York Times. Jeho Album lidí získalo na veletrhu v Lipsku cenou Nejkrásnější kniha světa.^{26, 27}

2.5.2.1 Album lidí

Album lidí je originální obrazové album, ve kterém shrnuje typy lidí a jejich povahy. Na stránkách knihy se objevují dvojice, které jsou si protikladem a zároveň se doplňují s lehkou ironií. Čtenář může objevovat dvojice jako cestující – uprchlice, reportér – mstitel, princezna – vlkodlak, řečník – uspavač hadů a mnoho dalších.²⁸

Obrázek 3: Ukázka z knihy „Album lidí“

²⁶ Blexbolex | Lambiek Comiclopedia. Comicbook Strip books and graphic novels online and physical store | Lambiek Comic Shop[online]. Copyright © 2018 Blexbolex [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <https://www.lambiek.net/artists/b/blexbolex.htm>

²⁷ Blexbolex - Wikipedia. [online]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Blexbolex>

²⁸ Album lidí | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books [online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net/album-lidi>

2.5.3 Juraj Horváth

Juraj se narodil v Bratislavě. Vystudoval VŠUT v ateliéru ilustrace a grafiky pod vedením Jiřího Šalamouna. Sbíral zkušenosti na stážích v ateliéru fotografie (doc. Pavel Štecha) a písma a typografie (prof. Jan Solpera). Je kreslíř, grafik, věnuje se grafickému designu a ilustracím. Po studiu se se svou ženou Terezou Horvátovou začal věnovat vydávání knih pro děti a mládež pod vlastním nakladatelstvím Baobab. Sám pracuje pro nakladatelství Argo, GplusG, Labyrint, Torst a Triáda. Také publikoval v některých časopisech. Stál u zrodu vizuálního stylu Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě, sám také spolupracoval na filmech a aktivitách Automatu.

Od roku 2003 vede na VŠUT ateliér ilustrace a grafiky.

Získal několikrát ocenění Nejkrásnější česká kniha a roku 2001 získal cenu Nejkrásnější kniha světa.²⁹

2.5.3.1 Příběhy parní lázně

Autorem oceněné knihy je kanadský spisovatel Herbert T. Schwarz. Příběhy parní lázně je sbírkou erotických indiánských mýtů a legend vytvořená pro nakladatelství Argo. Kniha je plná krásných ilustrací, každá povídka je doprovázena vlastní ilustrací. Juraj knihu ilustroval dřevořezy, barvy jsou vybírány pečlivě tak, aby se navzájem doplňovaly a podporovaly.³⁰

Obrázek 4: Ukázka z knihy „Příběhy parní lázně“

²⁹ Juraj Horváth životopis | Databáze knih. Knihy | Databáze knih [online]. Copyright © 2008 [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/juraj-horvath-103439>

³⁰ Nejkrásnější kniha světa z nakladatelství Argo | Radio Praha. Radio Praha [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/cz/rubrika/knihy/nejkrasnejsi-kniha-sveta-z-nakladatelstvi-argo>

2.5.4 Tereza Říčanová

„Já mám ráda, když knížky žijí životem společně se čtenářem, jsou na nich stopy, včetně umaštění a tragédií v podobě vylitý kávy, stopy po tom, jak někdo čte u vaření.“³¹

Tereza se při studiích na SUPŠ v Praze a VŠUP soustředila na ilustraci a grafiku u prof. Jiřího Šalamouna. Věnovala se malbě na sklo. Současně sama učí na Střední umělecké škole v Jihlavě. V životě ráda cestovala, nyní však našla svůj domov na statku v Mezné u Pelhřimova. Život s rodinou v prostém prostředí pozitivně ovlivňuje její tvorbu. Vznikly tak knížky jako Psí knížka, Kozí knížka (která je pravděpodobně její nejznámější) nebo Velikonoční knížka. Je jednou z předních osobností nakladatelství Baobab. Její knihy získaly ocenění Nejkrásnější kniha ČR a Zlatá stuha. Její autorská kniha Noemova archa byla nominována na cenu Magnesia Litera v kategorii dětská kniha. Její tvorba je specifická tím, že Tereza nikdy nepřestala kreslit jako dítě, což vytváří v jejích knihách příjemnou atmosféru.^{32, 33}

³¹ Má ráda, když knížky žijí životem společně se čtenářem - Tábořský deník. Tábořský deník [online]. Copyright © [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: https://taborsky.denik.cz/zpravy_region/ma-rada-kdyz-knizky-ziji-zivotem-20110412.html

³² Tereza Říčanová vystavuje obrazy s izraelskými motivy | Vltava. Český rozhlas Vltava [online]. Copyright © 1997 [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/tereza-ricanova-vystavuje-obrazy-s-izraelskymi-motivy-5115804>

³³ Tereza Říčanová | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books[online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net/tereza-ricanova-0>

2.5.4.1 Noemova archa

Kniha vyšla roku 2010. Jak už název napovídá, příběh knihy je inspirován biblickým textem. Tereza jej však pojednává originálně. Příběh se začíná v čase před potopou, kdy anděl prochází krajinou a vybírá zvířata, která budou na arše zachráněna. Síla autorčiny tvorby je v detailech, které dokáže v příběhu vidět, vyzdvihnout, a tak dát příběhu novou osobní sílu. Obrazové album je ztvárněno velice expresivně. Od jiných knížek se liší tím, že nevychází přímo z prostředí Vysočiny. Okraje každé strany jsou zdobeny ornamentální dekorací. Celá kniha je malovaná a je ručně psaná.^{34, 35, 36}

Obrázek 5: Ukázka z knihy „Noemova archa“

³⁴ Noemova archa | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books[online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net/noemova-archa>

³⁵ Noemova archa | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books. O Baobabu | české ilustrované knihy pro děti | Baobab Books[online]. Dostupné z: <http://www.baobab-books.net/noemova-archa>

³⁶ Řičanová, Tereza: Noemova archa - iLiteratura.cz. iLiteratura.cz - titulní stránka - iLiteratura.cz [online]. Copyright © Hana Lavičková [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/27967/ricanova-tereza-noemova-archa>

3 Praktická část práce

3.1 Výběr knihy

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala své oblíbené příběhy od autora Bruna Ferrera. Je to autor několika sbírek krátkých, ale unikátních příběhů. Autor dokázal velice chytlavě na pár řádcích vyvinout jímavý příběh z běžného života. Jeho příběhy jsme si četli doma, mezi kamarády, ve skautu, na táborech, ve škole... U jejich četby se čtenář nikdy nenudí. Pro dítě jsou tyto příběhy pouze dalšími zajímavými „pohádkami“, ale člověk poněkud zralejší dokáže v každém příběhu objevit hlubší význam – někdy je to morální pokárání, někdy myšlenka, která pohladí po duši. Příběhy tak dokáží zaujmout jak děti, tak i osoby dříve narozené. Proto byla kniha od Bruna ideální volbou pro mé téma ilustrací pro děti i dospělé.

3.1.1 Bruno Ferrero

Bruno Ferrero je italský římskokatolický kněz. Je to salesián, což pravděpodobně jen vypovídá o jeho blízkém vztahu k mladým. Narodil se 5. května 1964 ve Villarbasse v Itálii.³⁷

Z jeho knih můžeme zmínit například:

- Vánoční příběhy pro potěchu duše
- Paprsek slunce pro duši
- Pohlazení pro duši
- Osvěžení pro duši
- Květiny pro duši
- Hvězdy pro duši

Většina knih z autorovy tvorby jsou podobného typu, vzhledu i obsahu. Každý fanoušek jeho knihu z dálky jasně pozná a netrpělivě očekává další podobné díly do série.

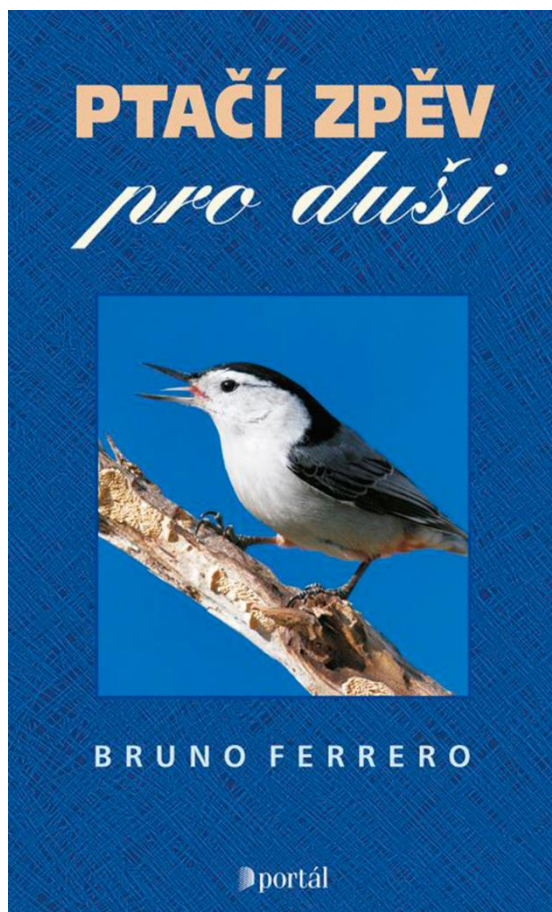
3.1.2 Ptačí zpěv pro duši

Sama jsem zvolila knihu „Ptačí zpěv pro duši“. Původní kniha je částečně ilustrovaná fotografiemi, které jsou často nicneříkající. Spíše vytvářejí prostor čtenářově fantazii a pro jeho meditaci na příběhem, nevážou se přímo k příběhu (většinou znázorňují pouze ptáky v přírodě). I proto jsem chtěla příběhům přiřadit ilustrace vlastní. Mým zpracováním se příběhy přibližují i dětem, jimž abstraktní fotografie spíše nevyhovují. Není však vhodné pro

³⁷ Bruno Ferrero – Databáze knih. [online]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/autori/bruno-ferrero-5585>

děti nejmenší, je vhodné spíše pro spolupráci dítěte, a dospělého, který spolu s ním prožije zápletku příběhu a jeho ilustrace. Dalo by se tak mluvit i o jakési společenské funkci ilustrací, která dokáže překonat mezigenerační mezery. Ilustrace nevzdalují literaturu ani od dospělého čtenáře.

Nesnažím se konkurovat již vytvořeným ilustracím, ale naopak chci čtenáři zprostředkovat jiný dojem z příběhu za doprovodu odlišné ilustrace.

Obrázek 6: Ukázka výchozí knihy

Po výběru knihy následoval výběr příběhů. Věděla jsem, že nebudu ilustrovat všech 37 příběhů, které v knížce jsou. Výsledným produktem nemá být kompletní kniha, ale několik dvojlistů, které mají zprostředkovat několik ilustrovaných povídek. Vybrala jsem tedy pár vhodných příběhů.

3.2 Vznik ilustrací

Cílem bylo čtenáře při vplynutí do příběhu pouze doprovodit, ne mu představy přinést příliš konkrétním zpracování obrázků. Ilustrace tedy nemají znázorňovat situace příliš přesvědčivě, obrázky nemají svým příběhem přesáhnout obsah textu. Obrazy by tedy měly

být jednoduché, často zahrnují pouze věci, které konkrétní příběh charakterizují. Výjimečně jsou znázorněny konkrétní postavy příběhů, nikdy však neukazují svou tvář. Zůstává tak obrázku tajemná a nepřiliš vypovídající funkce.

Pro své ilustrace jsem zvolila čtvercový formát. Nejenže mi tvorba kompozice do čtverce vyhovuje, ale také je to formát nezvyklý a zajímavý. Nevytváří napětí a naopak uklidňuje.

Nejprve bylo třeba si konkrétní situace ztvárnit v jednoduchých skicách. Skici se často staly předlohou, již jsem v programu přesně kopírovala, ale jelikož nebyly skici dostatečně blízké realitě, mnohdy jsem pak vycházela z fotografií vlastních nebo nalezených na internetu. Vzorový obrázek však bylo třeba vždy dobře upravit do správné podoby. Potřebovala jsem totiž reálný obraz stylizovat do minimálního počtu barev (většinou 4). Po užití vhodných funkcí Photoshopu jsem získala obrázek složený z několika barevných ploch, které jsem pak pouze postupně vybrala a následně vybarvila příslušnou barvou či přechodem.

Obrázek 9: Skica k příběhu "Proč jsou růže červené?"

Obrázek 8: Výchozí obrázek prstenu

Obrázek 7: Výchozí obrázek stylizovaných růží

Obrázek 10: Výchozí fotografie zmačkaného papíru

Z počátku tvorby jsem si pomáhala grafickým tabletem. Tato technika mi přišla velice zajímavá a atraktivní. Začala jsem proto tvořit v Photoshopu, který je pro tablet ideální, pro své nabízené příslušenství. Ilustrace měly být dost velké, proto bylo potřeba zvolit dostatečné rozlišení, aby nebyly nijak rozostřené. Po dlouhý čas jsem tvořila s tabletem, snažila se kombinovat barevné plochy se šrafováním, které jsem vytvářela právě pomocí tabletu. Po dlouhé snažení o nalezení správného vyvážení těchto dvou technik jsem dospěla k závěru, že se budu muset tabletu nadobro vzdát. Šrafované plochy nepůsobily příjemně, nevyhovovaly stylu ilustrací, které měly vzniknout. Bylo třeba přejít pouze na techniku stylizace do celistvých jednobarevných ploch. Milníkem této fáze byla tvorba ilustrace k příběhu „Proč jsou růže červené?“, kde jsem původně objem květů vyjádřila pomocí šrafování. Obraz působil neklidně vedle obrazu prstenu, který byl poskládán z čistých ploch

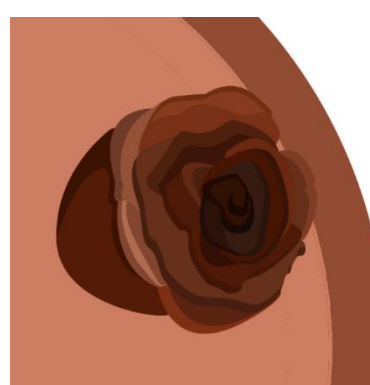
Obrázek 14: Původní ilustrace pomocí tabletu

Obrázek 13: Krok č.1

Obrázek 12: Krok č.2

Obrázek 11: Krok č.3

Obraz prstenu se mi stal vzorem k dalším úpravám. Ilustrace se tak staly ucelenějšími a příjemnějšími na pohled. Ve výsledku jsou obrázky tvořeny pouze v křivkách, což ničemu nevádí, protože v programu pracuji sice s rastrovou grafikou, ale s dostatečně velkým rozlišením.

Obrázek 15: Výsledná ilustrace

Obrázek 16: Ilustrace prstenu

3.3 Tvorba výsledného listu

Nyní bylo třeba správně zvolit vzhled celkové dvoustrany s příběhem a obrázkem. K sazbě jsem využila program Adobe InDesign. Vzhledem k netypickému formátu obrazů jsem zvolila stejně atypický formát, tedy dva čtverce spojené v podlouhlý obdélníkový formát. Rozměry celého formátu jsou 420 mm×840 mm. Umístění ilustrace jsem zvolila na levé polovině strany. Při pohledu na stranu tak pozorovatel nejprve zpozorní barevný obrázek, který jej zaujme více než strana plná textu. Příjemně naladěný čtenář se tak s chutí pustí do příběhu. Možná už jen pro to, že obrázky samy nevypovídají ani z daleka celou pointu příběhu, čtenář rád zjistí, o čem příběh vlastně vypráví, vidí-li na obrázku pouze čokoládu ležící na stole.

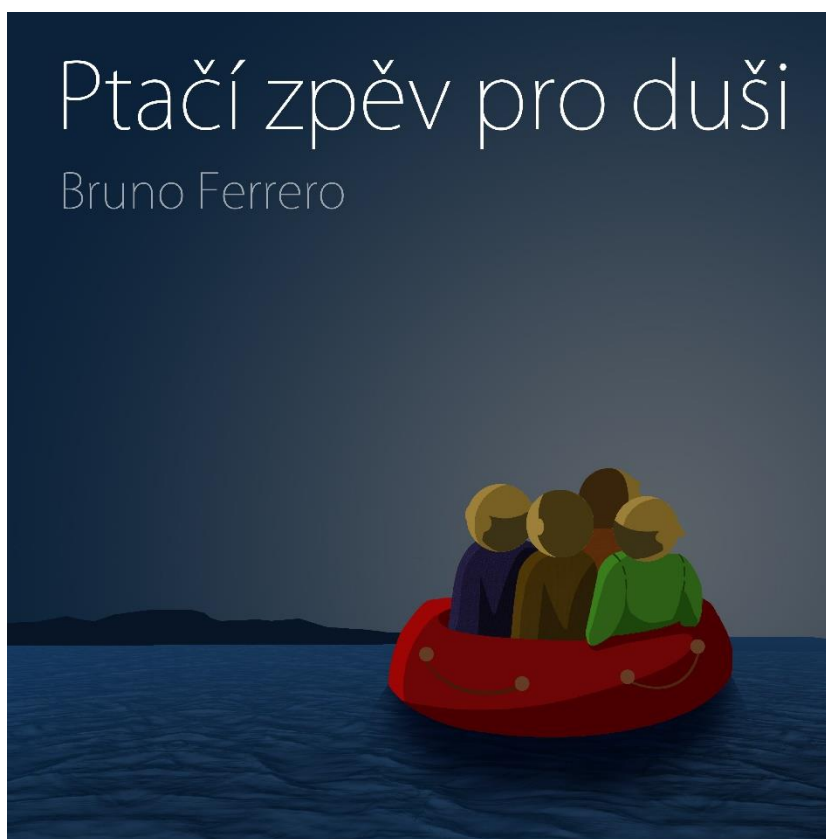
Obrázky jsem vložila do dokumentu přímo na spadávku, jejíž velikost je 3 mm. Po tisku a následném ořezu se tak kolem obrázku neobjeví bílý proužek, což je mým úmyslem.

Pro texty jsem vybrala bezpatkové písmo Kozuka Gothic Pr6N. Písmo je velice jednoduché a příjemné na pohled. Zároveň není okoukané a nezajímavé, příjemně doplňuje poklidnou atmosféru příběhů i ilustrací. Barvu textu jsem zvolila černou, pozadí zůstalo bílé, aby byly všechny dvoustrany jednotné v těchto barvách a barvy zároveň nenarušovaly

barevnost ilustrací a nepůsobily kýčovitě. Nadpisy jsou kolorovány šedě, aby nebyl celý formát zatížen pouze černým textem. Méně kontrastní barva nadpisu působí odlehčeněji. Celkově jsem se pokoušela nalézt nejpříjemnější variantu, které nechá celý formát dostatečně dýchat. Bylo třeba nalézt správnou velikost písma, která bude čitelná a zároveň nebude na textové části papíru zabírat příliš velký prostor. Toto hledání mi neulehčovala skutečnost, že některé příběhy jsou příliš dlouhé. Pro text jsem zvolila velikost 17 pt a pro nadpisy 78 pt. Text je zarovnán do bloku a do dvou sloupců pro jednodušší orientaci lidského oka mezi řádky.

Celkem vzniklo 8 dvoustran příběhů a příslušných doprovodných ilustrací a jedna navíc jako úvodní ilustrace nesoucí název knihy, který v našem případě funguje jako jakýsi nadpis celému projektu a také přiznává odkaz na výchozí zdroj.

3.4 Ukázka výsledných prací

Obrázek 17: Úvodní strana

Prsten

Jeden student se sel za moderným učitelem problémem. „Učím se jako bezvýznamný člověk, nemám síly reagovat. Říkájo mi, že jsem nikdo, že nic neudělám dobře. Jejími hádkami. Co mážu udělat, abych byl lepší? Jak to udělat, aby si mě ostatní všimli?“

„Mouzy muz se na něj ani nepodívat a odpovědět: „Lituji, chlapče, ale teď ti nemůžu pomoci. Musím nejdřív rozřešit jesej problém. Snaž se počkat.“

„Očekávat se a dočkat. Jestli mi pomůžeš, budu moct nejlépe řešit svého problému rychleji a pak snad bude možné, abych ti pomohl vyřešit ton tvůj.“

„Jistě! Zakočkal mladík a opet pocítil zahánění. Učitel si z mladíka stáhl prsten a podal ho mu adkovit. „Můžeš mi na koru a jed na tři dny. Musíš prodat tenhle prsten, protože je nutné, abych zaplatil dluh. Pročtější dostatek prsten co možná nejvíce. Nechám přijmout méně než zlaták. Jed a vrat se se zlatákem co nejdřív.“

„Mladík vzal prsten a odjel. Jakmile dorazil na zřetě, začal nabízet prsten obchodníkům. Ti si ho prohlíželi, projevovali určitý zájem, ale jen do té doby, než mladík pověděl, kolik za prsten žádá.

Když se zmrnil, že za prsten chce zlaták, někteří se smáli, jiní oděšili, aniž se na něj podívali. Jen jeden statek byl docela odlišný: starší a mladíkoví vysvětlili, že zlaták za tohle přece je příliš mnoho.

Mladík neuspěšně nabídl šperk všem, kdo prošel tržštěm. Zároveň si, že selhal, sedl na kona a ca se na zaplacení centu. Litoval, že nemá zlaták, aby prsten kouřil sám. Zdával by tak učitel starost a mohl současně od ně, dostat radu.

Vstoupil do domu a řekl: „Moudrý učitelé, je mi to hrozně líto, ale nebylo možné prodat prsten za cenu, kterou jste žádal. Možná bych byl za něj dostal dva nebo tři stříbrňáky; není přece možné klemat a žádat na někoho za prsten takovou cenu.“

„To co jsi řekl, je důležitě, chlapče,“ odověděl učitel s usměvem.

„Musíme nejlépe znát přesnou cenu prstenu. Nemní si ještě jednou koru a jed za klenotníkem. Zaplet se ho, za kolik je možné ton prsten prodat. Nežleďš vůbec na tom, jak ho onodovat. Neprodávěj ho. Přines ho zpět.“

Mladík odjel ke klenotníkovi a ozval se, aby prsten ocenil. Klenotník prsten dlouze prohlížel, posěžoval a nakonec se vechal dýšet: „Jestli svému učitelé, že jechi to chce prodat hned, nemůžu mu dát víc, než padesát zlatáků.“

„Padesát zlatáků?“ vykřikl mladík.

„Ano,“ přisvědčil klenotník. „Kdybys přijel jiný, mohl bych ti naučnou šedesát zlatáků, ale jestli s prodávám spochbáš.“

Mladík spěchal celý rozčilený do učitelova domu, aby mu pověděl, jak uspel.

„Šední si,“ pobčil ho učitel, a když vyslechl všechno, co mu mladík vysvětlil, klidně pomyšlil.

„Ty jsi jako ten prsten – jediný a jedinečný šperk. Ocení tě jen ten, kdo je skutečný. Myslel jsi snad, že tou skutečnou hodnotu je schopon rozpoznat kterýkoli člověk?“

To řekl a opě: si navlékl prsten na prst.

Všichni jsme jako ten prsten. Jsme jedineční a vzácní, ale procházíme nejvdznejšími tržišti života a předpokládáme, že nezkoušení lidé nás ocení. Jen Bůh, vzrušený Stvořitel každého jedinečného mistrovského díla, zná naši pravou cenu. A tak nemůžeme uznat nízké hodnocení nikým, kdo je menší.

Obrázek 19: Dvoustrana "Prsten"

Polévka

Ve velké samoobslužné restauraci si jedna starší paní vzala u pultu velkou misku polévky, postavila ji na taci a po zaplacení položila taci na volný stolek. Kabelku si pověsila na opěradlo židle, chystala se, že se posadí a uctírná koflík a vaflovou polévku, když tu si uvědomila, že si zapomněla vzít lžíci.

Nechala všechno, jak bylo, a zamřhla k pokladně, kde byly bílice uloženy.

Když se vrátila a s převápením spatřila, že na jejím místě sedí mladý Čemcov, který klidně pojídá její polévku.

Žena zůstala zaraženě stát a pak se s netořeným rozhodnutím posadila na sousední židli. Lžiči, kterou držela v ruce, ponořila pod rosem vetřelce do misky s polévkou, mladík se posadil a pokračoval v jídle.

Žena natrle jednu lžiči polévky a také mladík si vzal jednu.

Žena si pomyslela: „To je ale drzost! Kdybych tak měla víc odvahy! Už by k nám tyhle přistěhovalce neměl doústet!“

A tak pokračo, když si vzala lžiči polévky, si mnu vedle ní, ať se by hned brnou, nabral lžiči. Pokračovali lžičke až do chvíle, kdy v misce byl jen velmi malý zbytek polévky. Žena si pomyslela: „A teď chci ostarvu vidět, co mi rekne, ať bude po evka snědena.“

Mladík jinechal poslední lžiči. Potom se zvedl, zdvořile pozdravil a odešel.

Žena se podívala na židli, její lžička zmrlela. Zlostně byl to pračobyčejný zloděj.

Rozhlížela se kolem sebe okamant, rozhněvaný, v obličej celá rudá. Ale po mladíkovi ani stopy.

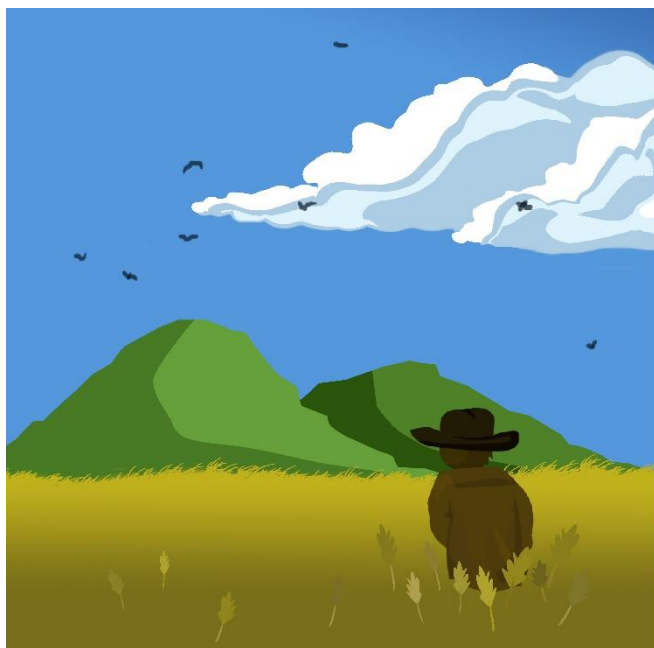
A pak, jak se tak dívala kolem, se hněv změnil ve zmatek a hluboký pocit zápatosti.

Na vedlejším stole spatřila misku s polévkou bez bílice; polévka už byla vystydlá. Na opěradle židle visela lžička, tak jak ji tam nechla.

Jak se stýděla, když pochopila, co provedla, když si spěchla stůl. Vždyť mladík, který jedl stejnou polévku, jakou si přinesla ona, se s ní vlastně rozdíli. Necítil pobouření, nadřazenost, nebyl nervozní na rozdíl od ní, která se ve své raněné pyše zesměšnila.

Kolikrát v životě jsme, aniž bychom to věděli, „jedli polévku“, která patřila někomu jinému? Kolikrát denně si bez stínu výčtky přivlastníme něčí čas, úctu, cit nebo pozornost?

Obrázek 18: Dvoustrana "Polévka"

Majetek

Jeden rolník vlastnil nevelké ubohé pole, které málo rodilo. Sklizeň bývala chudá. Nebylo dne aby si žena a synové nesklízeli na nuzou.

Když se večer na chudáka konečně usnilo štěstí. Právě měl v úmyslu zabit zase těžkou práci na svém poli, když uviděl na cestě pádit spášeného koně, který málem převrhl kočár největšího boháče v kraji. Rolník se odvážně koni posadil a zadržel ho.

Boháč, mající velikých pokladů, se chtěl venkovanaovi odměnit a řekl mu:

„Dám ti tolik půdy, kolik se ti podaří obžít od svítání do západu. Jedinou podmínkou je, že musíš při západu slunce být zpět ošesná tom místě, ze kterého ráno vyjdeš.“

Rolník se zarazoval: „Konečně dny mé hůdy a chudoby! Budu mít spoustu půdy, budu bohatý!“

Hned druhý oer ráno si určil na vrcholku zeleného kopečku místo odkud vyjde, a dá se pozvolna do chůze: nevěřil, jak klidně odměňoval krky.

„Zdejší si poselství dvorek... Na tomhle místě bude chlév... Na této lesně rovině budu pěstovat obilí... a tam do o nasázím zeleninu a brambory...“

Ale oáho napadlo, že se mu naskydná jediná ořlebitost, a dal se do běhu. Slunce na obloze rychle postupovalo prosetřáve. Čím větší kus země odměnil olník do svého vlastnictví, tím buče bohatší.

Běžel, přetkoval se, bítil se k hranici svých sí, ale byla tu ještě jedna planina, zelená louka, hustý es. Slunce se už začalo sklánět k obzoru. Ještě zrychlil rytmus běhu.

Zatřít potem, se sapěním, z posedních si dorazil do cíle.

Vycpáním se zhroutil. Jeho srdce neuneslo nadměrnou namahu a přestalo bit v okamžiku, kdy slunce zapadlo.

Nyní vlastní pozemek, který mu slouží: malý kousek země, kde je jeho hrob.

„Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom a říkal si: „Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?“ Pak si řekl: „Tohle uduším: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a heknu si: „Teď mě velká zásoby na mnoho let, klidně si jít, jít, pij, buď veselo mysli.“ Ale Bůh mu řekl: „Blázně! Ještě této noci si vyzádní tvou duši a ti bude to, co jsi nashromáždil.“ Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“ (Lukáš 12,16-21)

Obrázek 21: Dvoustrana "Majetek"

Lekce

Maminka připravovala sladké palačinky pro své synky – pátého Tomáše a třinácté Kláru.

Děh se začaly dohadovat, kdo si vezme první palačinku. Maminka toho využil, a by jim dala mrazivě naučení.

„Kdyby tady s námi seděl Ježíš, řekl by: „První palačinku dostane můj bratr Ček. Já muszu počkat.““

Chvilku bylo něho a pak se Tomáš obrátil k Matyscovi: „Ty budeš jako Ježíš, Matyscu.“

se ho zachytil. A dít se smálo s očima obrácenými k nebi.

Všichni můžeme „dělat Ježíše“. Ale nikdy to nebude pohodlné.

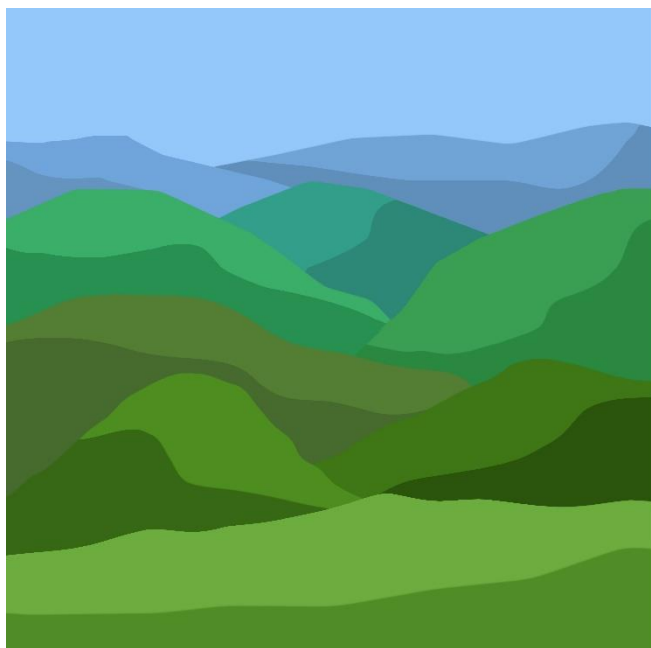
Jednoho pondělního rána Ježíš procházel ulicemi Turína. Měl těžkou tašku s nákupem. Donesl jí do bytu jedné staré ženy, která bydlela ve čtvrtém patře bez výtahu. Pak se zastavil na poště a přečetl jedné černošce, která neuměla italsky, obsah důležité listiny. Pak dvě hodiny tlačil parkem vozík s ochrnutým mladíkem – tohle si přál ten mladík už dávno. Potom si Ježíš hrál nějakou dobu s dítětem postiženým Downovým syndromem. Hráel si s ním s míčem, i když se dítěti vůbec nedařilo míč chytat. Navštívil v nemocnici ženu, která tam ležela se zhubrým nádorem a neměla nikoho, kdo by tam za ní přišel. Sročil s jedním chlapcem, který měl ze skloho strach a jenom se všichni smáli, z metrového skokanského můstku do vody. Spal celou noc skrčený na lavičce vedle jednoho opilého vousáče: zahřívál ho, aby nspochladi.

Ráno se pak vytratil.

Zádný novinář nezaznamenal, že byl Ježíš v Turínu. Ale ta stará žena, ta černoška, ten ochrnutý mladík, ta nemocná, ten vousáč i ten chlapec – ti všichni, kteří ho potkali, říkali:

„Včera byl krásný den. Potkal nebo potkala jsem jednoho tak krásného člověka.“ Jenom dítě s Downovým syndromem mě, četřikrát. Neumělo to říci. Jen se smálo, vyhozovalo míč nad hlavu a snažilo

Obrázek 20: Dvoustrana "Lekce"

Ideál

Mistr učil, že není možné žít bez ideálů, cíle a vysněné představy.

Když chci vysvětlit, jak tomu není ožebračeno mladíkovi rozbyznich vysněné představy, získal na modrého tří horizontu a řekl mu:

„Až tam musíš dojít. To je tvůj cíl!“

Mladík vysokou rychlost vyrazil. Dospěl první kopci, ale modrák linie se posunula za řezací bor. Mladík se znovu vyděl na cestu, ale modrák i na byla za horami na konci rovné roviny.

Zklamane se vrátil k mistrův.

„Jak pokračím o deset kroků, horizont se posune o deset kroků dál. Cesta je šera okultní, ale já tam trávím.“

„Aho, správně!“

„K čemu je teby dobrá vysněná představa?“

„Abychom kráčeki doofecu.“

Když řeka přestane postupovat dopředu, stane se bažinou. A člověk také.

Obrázek 22: Dvoustrana "Ideál"

Smečka

Jestli chceš vzoužit do naší party, musíš to udělat! řekl Petr neustupně. Alan nepoužil oči ze spáček svých bot.

„Nikdy jsem nezkoušel“, mumlal.

„To je vzduch jenom popravě. A zkouška odvahy je zkouška odvahy.“

„Neboť pane“, pozbuzoval ho Pavel. „My zabavíme starochu a ty šelší Cokoladu sůř f j do kapsy. No tak!“

Alan pokrčil rameny: „To není moc velká. Kouska odvahy vzít na hůl jednoho starého chlápce a sbrat mu Cokoladu.“

„Chceš být u nás, nebo ne?“

„Cožak já zbaběle!“

„Nevjem zbaběle“, utroužil mezi rúby Alan. Vsklíni tli si to pak zamítli k našim občánkům, kde bylo na prodej všedního možná. Zvoněk na dřevěch zocinkal.

Starý muž na ně poněkud přes okraj byl i kyvnutím je pozdravil.

Petr a Pavel s lhostejným výrazem předstírali, že si prohlíejí zboží. Pak obdrželi povinnost prodáváče na druhý konec občánků, kde byly sešity.

„Jaká jsou temně?“

„Padesátřik.“

Na druhé straně obchodu zařim rychle sáhl po nějakých Cokoládách a strčil je do kapsy. Kluci zaplali seřt a starák ještě daimel každému žyčka. Dával je dčtrm vzduchy.

Na ulici se pak všichni tř kluci vzrušeně dali do běhu. V parku Alan odeslal korst.

„Ošikovka Cokoládá Velká!“

Hned se do ní pustli. Alánovi se zdálo nepřiměřně hořká.

„Tak teď už jsi v naší party“, prohlásil Petr a dal mu herdu do zad.

Jdu domů“, zamamlal Alan. Celý večer se učil a bez odmlouvání šel do posule.

Když šel druhý den ráno kolem občánků, zastalo se mu srdce. Po vyucování Coudavě sbíral a dřádal knihy a ostatní věci do letohou, až se třile zůstal sám. Cestou se pak zastavil u občánku a vstoupil dovnitř. Zvoněk zocinkal a starák ho s úsměvem přivítal.

„Chlapeček pokoušel vedle pokřádný bankovku.“

„Tři tabulky Cokolady.“

„Větr si je tedy Aláne“, ukázal hlavou starák.

„Chlapeček zrudl a zannulal: „Už jsem si je vsal větr.“ Potom došel. „Musel jsem to udělat. Bylo to zkouška odvahy.“

Starák si vzal bankovku, vrátil drobné a jako vzduchy daroval Alánovi žyčka. Pak pochvalně posýval hlavou: „Zkouška odvahy jsi zůstal dneška.“

Všichni patříme ke smečce, která nám říká, jak se máme obléci, jak máme mluvit, kam máme chodit, co si máme osvojit.

Nátak druhých dětí naší vnitřní svobodu, působí na naši poctivost, upřímnost, uslechtilost. Útoci tam, kde se rodí naše sny. Práva odvaha spoutiv ve schopnosti ovesbudit se od nátlaku toho, kdo rozhoduje za nás.

Obrázek 23: Dvoustrana "Smečka"

Vykladači

Preskly cibista si ozeval domů skupinu kolegů. Všichni se posadili kolem stolu, na kterém stála „usrovněná“ náčítka na vzor křehkosti, a začali se přitřepávat na Bible. Že to diskutovali, kloboukali každý vypracovali se starověkých kolébkách, dohadovali se, předpokládali, srovnávali, historizovali, vyučovali, odmytvozovali, psychologizovali, feminizovali... Neshodli se téměř na nic.

Když domů ujezdil, přečetl si článek a obrátil se na jednoho z hostů, který vybral z vázy na stole květinu a systematicky je ničl.

„Co to děláte?“

„Pochlám rakizem, odrážejí tyčinky a pesky, sávkám stánu a stonky a sláma.“

„Jaková vědecká horlivost vás sice těší, ale ponížilo ta chvilka veskerou krau zech nádherných květin.“

Muž se típkre usmál. „To je přesně to, co právě všichni děláte.“

Rabín Elimelech plamenně hovořil o umění žít. Nadšen posluchači s velkou slávou vypověděli vůz, který ho odvážel zpět do jeho vesnice.

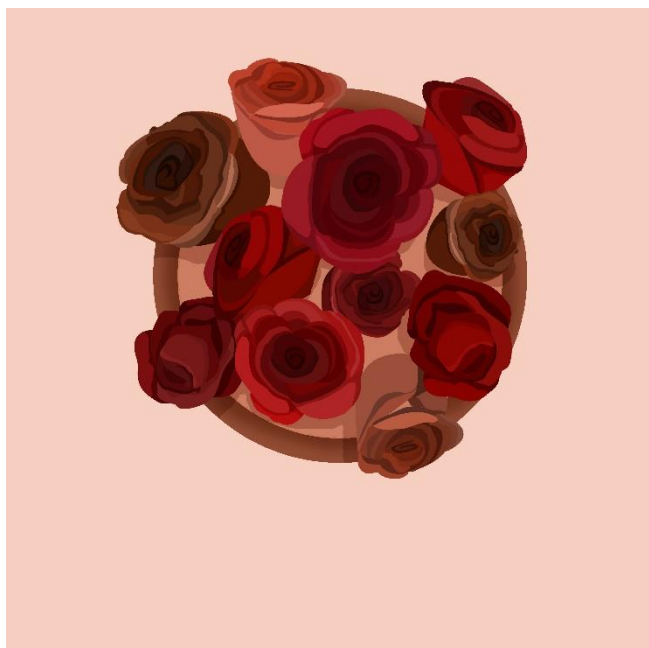
Po chvíli rabín nechal vůz zastavit a požádal vozeu, aby pokračoval v cestě bez něj. Pak se vsmál mezi lidi.

„To je skutečný příklad pokory!“ řekl jeden z jeho žáků.

„Pokora s tím nemá co dělat,“ odpověděl rabín.

„Tedy za slávy, lidé znavují, přijí, havi se, navazují nové přáteleství. A to všechno díky starému rabínu, který sem přijel kázat o umění žít. Proto raději nechám své teorie ve voze a připojím se k ostávám.“

Obrázek 25: Dvoustrana "Vykladači"

Proč jsou růže červené?

Studentům na gymnáziu bylo zadáno téma ke s ohovně práci. Proč je světlá růže jako je? Sedmiletá lesní dívka odvězla k tomu pouze se na řadu dalších nespurných otázek. Myslela, že všechno pokačila, ale o něco ji vyvolávali vyzvat, aby svou práci přečetla nanas před celou třídou.

To, co četla, poslouchali všichni spolužáci kapodivou v hlubokém tichu.

„Mamínko, tati, proč? Mamínko, proč jsou růže červené? Mamínko, proč je tráva zelená a nebe modré? Proč si ovouk spoutá pavučina a nestaví si oči? Tati, proč mě nenecháš abych si hrála s tou krabici s nakládání?“

Proč už někdo, proč se musím naučit číst?

Mami, proč se nemůžeš naučit, když jdu tančovat? Tati, proč nemůžeš užstat ventu ač to pólno? A moji kamaráti a kamarádky mřoužou.

Mamínko, proč mi závidí? Tati, proč se neblím kuklám?

Proč jsem saná siva, saná roba a cost a křeh? Proč musím nosit ovanka a bejle? Proč je postelba dopravit?

Mami, proč musím být, vypočítání? Tati, proč musím růst? Mamínko, tati, proč musím odjázdt? Mami, proč mi nepřítel častěji? Tati, proč mě máš tak rád? Tati, proč má romanku, je? Toje má a hořká už v dospěti, Mami, proč za mnou nepřijede? Mami, proč je tak těžké najít nově kamarádky? Tati, proč se mi tak těžká papolonová?

Tati, proč mi tak spěšně tuže s dce, když se na mě dívá? Mami, proč se mi tak třesou nohy, když mě osloví? Mami, proč je zamíování nejzářnější součt na světě? Tati, proč se ti nelíbí, když ti říkáš dědečku?

Mamínko, proč přístička mého dědečka svírá můj prst s lakovou slou?

Mami, proč děti musím růst? Tati, proč když povyrosteou musím samy chodit? Proč musím syset na rozostřené babičce?

Mami, tati, proč ste mě tak rychle? Tati, proč vás potřábnají. Proč ta léta mého mládí už šla tak rychle? Proč se mi

v očiach dají číst známky každého úsměvu, se kterým jsem se obrátil ke kamarátovi nebo k někomu jinému? Proč mám teď třetího ve vlašcích? Proč se mi třesou ruce, když se skláním, abych uzhla květinu? Dože, proč jsou růže červené?“

Poslouchaj, je to symfonie života. Když se zdá že končí, je tu vždycky někdo, kdo obrátí list partitury. A hudba začíná znovu.

Obrázek 24: Dvoustrana "Proč jsou růže červené?"

3.5 Budoucnost

Budoucí účel mé práce je zatím otevřen. Prozatím vznikly pouze jakési doprovodné obrazy k výběru příběhů, které společně nesměřovaly k celku knihy. Nic však nebrání tomu, aby se ilustrace jednou mohly rozrůst v krásnou knihu, třeba v rámci mé budoucí diplomové práce nebo se třeba mohou stát prvním krokem k mé vlastní knize, které otevře bránu do světa nové ilustrátorce knih pro děti i dospělé.

4 Závěr

V rámci své práce jsem se měla zabývat ilustrací v knize. Zjistila jsem, jak se liší ilustrace pro děti od ilustrace pro čtenáře starší. Zjistila jsem, jak se liší ruční a digitální technika tvorby. Dokonce se mi podařilo osobně setkat s Petrem Šmalcem a poznat tak blíže, co všechno opravdu práce ilustrátora obnáší.

Sama jsem se v praktické části pokusila nabyté informace užít. Nemohu však říci, že jsem se na pár měsíců pouze stala ilustrátorem, grafikem a sazečem. Navíc jsem získala mnoho jiných cenných zkušeností. Zjistila jsem, že od prvotní myšlenky k výsledné ilustraci je cesta dlouhá a mnohdy trnitá. Poznala jsem, jak je náročné vzdát se prvotní představy a pro lepší výsledek se dát méně příjemnou cestou. Poznala jsem důležitost dobré přípravy a zlepšila jsem své schopnosti v počítačových programech.

Ve výsledku vzniklo 9 obrazů. Nejsou všechny vždy dokonalé a ani nejsou podle mých původní představ. Troufám si však říci, že jsou lepší než mé původní plány, už jen proto, že za nimi vidím jakýsi svůj osobnostní pokrok. Zpracovat obrazy jednoduše pouze barevných ploch pro mne bylo náročné, ale nakonec jsem našla schůdnou ke kýženému výsledku. Z výsledné práce mám radost a jsem ráda za zkušenosti, které jsem mohla v rámci práce získat. Doufám, že jednou budu mít příležitost se dále angažovat v ilustrátorském působení.

1. Použitá literatura

- [1] STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Příběh české ilustrované dětské knihy 1900-2000*. Písek: Sladovna Písek, c2010. ISBN 978-80-254-8249-0.
- [2] STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Cesty české ilustrace v knize pro děti a mládež*. Praha: Albatros, 1984.
- [3] HOLEŠOVSKÝ, František. *Glosy k vývoji české ilustrace pro děti*. Ilustroval Pavel ŠTECHA. Praha: Albatros, 1982.
- [4] HOLEŠOVSKÝ, František. *Naše ilustrace pro děti a její výchovné působení*. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1960. Knižnice teorie dětské literatury (SNDK).
- [5] HOLEŠOVSKÝ, František. *Ilustrace pro děti: tradice, vztahy, objevy*. Praha: Albatros, 1977.
- [6] HUTAŘOVÁ, Ivana. *Současní čeští ilustrátoři knih pro děti a mládež*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2004. ISBN 80-211-0485-6.
- [7] HOLEŠOVSKÝ, František. *Besedy o ilustráciích a ilustrátoroch*. Bratislava: Mladé letá, 1980.
- [8] GOR'KIJ, Maksim. *O dětské literatuře: stati a výroky*. 2. přeprac. vyd. Praha: Albatros, 1974.
- [9] LEA, Derek. *Kreativní grafika: ilustrace, umělecké techniky a 3D kresby kombinující Photoshop s aplikacemi Illustrator, Poser, Painter, Cinema 4D a ZBrush*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3469-6.

2. Internetové zdroje

- [10] www.kultura.zpravy.idnes.cz
- [11] www.radio.cz
- [12] www.ceskatelevize.cz
- [13] www.iliteratura.cz
- [14] www.databazeknih.cz
- [15] www.taborsky.denik.cz
- [16] www.vltava.rozhlas.cz
- [17] www.lambiek.net
- [18] en.wikipedia.org
- [10] www.databazeknih.cz
- [11] www.stargen.cz (Obrázek 1)
- [12] www.baobab.cz (obrázky 2, 3, 4, 5)
- [13] obchod.portal.cz (obrázek 6)
- [14] pngtree.com (Obrázek 7)
- [15] www.alibaba.com (Obrázek 8)

3. Seznam obrázků

Obrázek 1: Názorný rozdíl mezi vektorem a bitmapou.....	15
Obrázek 2: Ukázka z knihy Abeceda	17
Obrázek 3: Ukázka z knihy Album lidí.....	18
Obrázek 4: Ukázka z knihy Příběhy parní lázně	19
Obrázek 5: Ukázka z knihy Noemova archa.....	21
Obrázek 6: Ukázka výchozí knihy	23
Obrázek 7: Výchozí obrázek stylizovaných růží	24
Obrázek 8: Výchozí obrázek prstenu	24
Obrázek 9: Skica k příběhu "Proč jsou růže červené?"	24
Obrázek 10: Výchozí fotografie zmačkaného papíru	24
Obrázek 11: Krok č.3	25
Obrázek 12: Krok č.2	25
Obrázek 13: Krok č.1	25
Obrázek 14: Původní ilustrace pomocí tabletu	25
Obrázek 15: Výsledná ilustrace	26
Obrázek 16: Ilustrace prstenu	26
Obrázek 17: Úvodní strana	27
Obrázek 18: Dvoustrana "Polévka"	28
Obrázek 19: Dvoustrana "Prsten"	28
Obrázek 20: Dvoustrana "Lekce"	29
Obrázek 21: Dvoustrana "Majetek"	29
Obrázek 22: Dvoustrana "Ideál"	30
Obrázek 23: Dvoustrana "Smečka"	30
Obrázek 24: Dvoustrana "Proč jsou růže červené?"	31
Obrázek 25: Dvoustrana "Vykladači"	31

5 Anotace

Jméno a příjmení:	Anna Domanská
Katedra:	Katedra výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	doc. Ondřej Michálek
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Ilustrace příběhů pro děti i dospělé s užitím počítačové grafiky
Název v angličtině:	Illustration of stories for children and adults with computer graphics
Anotace práce:	Práce je zaměřena na knižní ilustrace. V teoretické práci se zabývám vývojem ilustrace a její problematikou. Také se zabývám otázkou digitální ilustrace. V praktické části tvořím vlastní ilustrace za pomoci počítačové grafiky.
Klíčová slova:	Ilustrace, literatura pro děti a mládež, dětská literatura, počítačová grafika
Anotace v angličtině:	The bachelory thesis is focused on the theme of book illustrations. In the theoretical part I concern myself with the development of book illustrations and its problematics. In the practical part I have created my own illustrations using computer graphics.
Klíčová slova v angličtině:	Illustration, literature for children and youth, children's literature, computer graphics
Přílohy vázané v práci:	CD
Rozsah práce:	37 stran
Jazyk práce:	čeština